Bazı ruhlar griye ait değildir

SEVİL ARSLAN

"Sanat, insanın kendine attığı en cesur adımdır."

Bir tabloya baktığımızda ilk gördüğümüz şey çoğu zaman renklerdir. Sonra çizgiler, figürler, kompozisyon… Oysa hiçbir tablo yalnızca görünenlerden ibaret değildir. Her eser, sanatçının görünmeyen dünyasından küçük parçalar taşır. Bazen bir çocukluk anısı, bazen yıllarca bastırılmış bir duygu, bazen de insanın kendini yeniden bulma cesareti…

İşte her tablonun yolculuğu aslında böyle başlar.

Bir görüntüyle değil.

Bir soruyla…

"Gerçekten ait olduğum yer neresi?"

Uzun yıllar analitik düşüncenin içinde yaşamak; hesapların, tabloların, planların ve kuralların dünyasında var olmak insana disiplini, problem çözmeyi ve sistem kurmayı öğretir. Bu deneyim, zihni besleyen çok değerli bir okuldur.

Ama zamanla fark edilir ki insan yalnızca aklıyla yaşayamaz.

İçinde konuşmak isteyen başka bir taraf daha vardır.

Sessiz kalan…

Bekleyen…

Belki de çocukluğundan beri kendini hatırlatmaya çalışan…

O ses, bir gün rengini bulur ve tuvale dönüşür.

Toplum çoğu zaman bize griyi öğretir.

Güvenli olanı seçmeyi,

Risk almamayı,

Hayalleri ertelemeyi,

"Hobi olarak kalsın." demeyi…

Oysa bazı ruhlar griye ait değildir.

Onlar renk ister. Üretmek ister. Kendini ifade etmek ister.

Belki de bu yüzden tablolarda filizlenen o cesur renkler, aslında insanın içinde susturduğu seslerin birer çığlığıdır. Çünkü bazen kelimelerle konuşulamayan ne varsa ancak renklerle dile gelebilir.

Bu yazıya ilham veren esere bakıldığında bir kadın ve bir at görülür. İlk bakışta sadece bir figür çalışması gibi algılanabilir bu. Ama buradaki at yalnızca bir hayvan değil, özgürlüğün, sınırları aşma arzusunun simgesidir. Kadın ise sadece bir figür değil, kendi hayatının yönünü değiştirmeye cesaret eden insanın, yani her birimizin kendisidir.

Etraflarındaki geometrik formlar ise hayatın sunulan kalıplarıdır: Meslekler, ünvanlar, beklentiler, toplumun çizdiği sınırlar… Ama dikkat edilirse renkler o sınırların dışına taşar. Çünkü ruh, kendisine ait olmayan bir kalıba sonsuza kadar sığamaz.

Sanat tarihi boyunca birçok akım insanın dünyaya bakışını değiştirdi. Rönesans insana yeniden bakmayı öğretti, Empresyonistler ışığı farklı görmeyi, Kübistler aynı gerçeğin birden fazla yüzü olabileceğini… Her dönem kendi dönüşümünü yaşadı.

Belki bugün de yeni bir dönüşümün içindeyiz. Teknolojinin hayatımızı hızlandırdığı, yapay zekânın üretime ortak olduğu bir çağda yaşıyoruz. Tam da bu yüzden sanatın değeri daha da artıyor. Çünkü sanat, insana makinenin yapamayacağı şeyi hatırlatıyor:

Hissetmeyi…

Durmayı…

Kendine bakmayı…

Belki modern zamanın Rönesans'ı tam da budur: İnsanın yeniden kendini keşfetmesi, yıllardır unuttuğu yeteneğini hatırlaması, kendi sesini yeniden duyması…

Resim yapmak ya da bir eser üretmek, yalnızca bir görüntü oluşturmak değildir. Kendi içinde yıllarca sessiz kalan bir parçayla bağ kurmak, onunla derin bir sohbete dalmaktır. Bir eserin yalnızca görülmesi yetmez; onun duyulması, hissedilmesi gerekir. Her tablo kendi hikâyesini yazar ve kendi sessiz diliyle konuşur. Çünkü bazı hikâyeler yalnızca gözle değil, kalple de dinlenir.

Belki siz bu tabloya baktığınızda burada anlatılandan bambaşka bir hikâye göreceksiniz. Ve doğrusu da budur.

Çünkü sanat, sanatçının anlattığı kadar değil, izleyicinin içinde uyandırdığı kadar gerçektir. Belki de bu yüzden hiçbir tablo tek bir hikâye anlatmaz. Her bakan, kendi hayatından bir cümle bırakır tuvalin üzerine.

Ve belki de sanatın en güzel yanı budur.

Bize başkasını değil…

Kendimizi gösterir.

Schriftart

LITERATURZEITSCHRIFT · VIERTELJÄHRLICH

Literatur, die zwischen zwei Sprachen entsteht.

- Dossier
- Porträt
- Essay
- Lyrik
- Recherche
- Logbuch

Abonnieren · schriftart.net/abo

Kostenlos in deutschen Universitätsbibliotheken